

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 12P/104/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2324202794
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ondrej Hertel
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2024:2324202794.2

Uznesenie

Okresný súd Galanta vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: H. Z., J.. XX.XX.XXXX, G. M. S., v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, dieťa rodičov - matky: C. N., V.. N., J.. XX.XX.XXXX, G. X. XXXX/XX, N., a otca: S. Z., J.. XX.XX.XXXX, G. X. XXXX/XX, N., Y. Č. F. H. XXXX, N., v konaní zastúpený: JUDr. Silvia Gašparíková, advokátka so sídlom Športová 2298/58, Sereď, o návrhu otca maloletého dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia sa zamietá.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec sa návrhom doručeným na tunajší súd dňa 23.07.2024 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým navrhol maloleté dieťa zveriť do osobnej starostlivosti matky a upraviť styk otca s maloletým dieťaťom tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každý týždeň v roku v sobotu, nedeľu a pondelok vždy od 09:00 hod. do 18:00 hod. tohto ktorého dňa, kedy si maloleté dieťa vyzdvihne aj odovzdá v mieste bydliska matky, matka je povinná maloleté dieťa na stretnutie s otcom riadne a včas pripraviť a v prípade, ak sa styk nebude z dôležitých dôvodov realizovať je povinná otcovi poskytnúť náhradný termín styku. Neodkladné opatrenie sa nariaďuje až do právoplatnosti rozhodnutia Okresného súdu Galanta o návrhu na úpravu rodičovských práv a povinností voči maloletému na čas do rozvodu manželstva.

2. Otec svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že rodičia maloletého dieťaťa si prestali rozumieť a otec v júni 2023 na žiadosť matky opustil spoločnú domácnosť a našiel si prenájom izby v rodinnom dome. Za dvojizbový byt, v ktorom ostala žiť matka s maloletým dieťaťom sa uhrádza nájomné v sume 450,- Eur mesačne vrátane energií a za prenájom izby uhrádza nájomné vo výške 350,- Eur mesačne, čo je v úhrne pomerne vysoká suma, ktorá zaťažovala rozpočet otca. Okrem uvedených výdavkov spláca otec dva úvery s mesačnými splátkami vo výške 225,- Eur a 56,- Eur. Otec po odchode zo spoločnej domácnosti matke nechal motorové vozidlo a úspory vo výške 2.400,- Eur. Otec sa po odchode zo spoločnej domácnosti so súhlasom matky stýkal s maloletým dieťaťom, matka limitovala čas zväčša na jednu až dve hodiny týždenne. Napriek uvedeným limitom sa otec stýkal s maloletým dieťaťom vždy v sobotu alebo v nedeľu. Uvedený časový rozsah otec nepovažoval za dostatočný, no nerobil matke problémy, nakoľko sa obával, že mu odoprie úplne styk s maloletým dieťaťom. Otec pracuje pre spoločnosť M. P. N. s.r.o. a matka je s maloletým dieťaťom ešte na rodičovskej dovolenke. Z uvedeného dôvodu otec matku s maloletým dieťaťom od počiatku finančne podporuje, a to sumou od 350,- až 600,- Eur mesačne, vždy podľa svojich možností, resp. podľa množstva nadčasov, ktoré mu v práci v danom mesiaci preplatia. V ostatnom čase mal otec nadčasov menej a matke zaslal len 350,- Eur s návrhom, aby sa taktiež zamestnala, nakoľko otec túto situáciu finančne nezvláda. Otec matke zároveň ponúkol, že by sa o syna postaral v čase, kedy by bola ona v práci, nakoľko otec má tri dni v týždni voľno. Situácia ohľadom styku sa zhoršila po tom, ako otec v júni 2024 zaslal matke len 350,- Eur, táto začala otcovi

brániť v styku s maloletým dieťaťom a jeho realizáciu podmienila pravidelnou úhradou sumy 500,- až 520,- Eur mesačne, čo bohužiaľ nie je v jeho finančných možnostiach. Vzhľadom na to, že matka styk otca s maloletým dieťaťom od januára 2024 limituje a podmieňuje úhradou sumy 520,- Eur mesačne a od júla 2024 mu styk s maloletým dieťaťom odopiera, otec má za to, že je daná potreba bezodkladne upraviť pomery medzi účastníkmi konania.

3. Súd sa oboznámil s obsahom spisu, najmä s obsahom návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho prílohami, správou kolízneho opatrovníka zo dňa 09.08.2024 a zistil nasledujúci skutkový a právny stav veci:

4. Maloleté dieťa pochádza z manželstva rodičov, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti od júna 2023. Výkon práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu doposiaľ súdom upravený nebol. Na tunajšom súde je pod sp. zn. 12P/116/2024 vedené konanie o návrhu matky maloletého dieťaťa na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu a zároveň o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zaviazal otca prispievať na maloleté dieťa výživným vo výške 350,- Eur mesačne a zároveň sa domáhala, aby otec maloletého dieťaťa (manžel) prispieval na výživu navrhovateľky (manželky) sumou 150,- Eur mesačne, ktorý návrh v časti priznania výživného na manželku a nariadenia neodkladného opatrenia prispievať na výživu manželky sumu 150,- Eur vylúčil súd na samostatné konanie do oddelenia Pč. Predmetné konanie je vedené pod sp. zn. 12Pc/48/2024.

5. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 09.08.2024 vyplýva, že dňa 30.07.2024 vykonal kolízny opatrovník šetrenie v domácnosti matky a maloletého dieťaťa na adrese X.V. XXXX/XX, N., ktorí obývajú dvojizbový byt, ktorý majú rodičia v podnájme na dobu neurčitú. Mesačné náklady na chod domácnosti platí matka mesačne v sume 450,- Eur plus 16,- Eur za internet. Otec maloletého dieťaťa sa v tejto spoločnej domácnosti nezdržiava od 01.07.2023. Matka je momentálne na rodičovskej dovolenke a poberá príspevok spolu s rodinnými prídavkami v sume 530,- Eur mesačne. Maloleté dieťa nenavštevuje žiadne školské zariadenie vzhľadom na nízky vek. Matka uviedla, že styk otca s maloletým dieťaťom naposledy prebehol v nedeľu dňa 28.07.2024, kedy si ho otec vyzdvihol u matky o 10:45 a priniesol jej ho späť o 12:30. Boli bez prítomnosti matky na ihrisku blízko bytu, kde matka býva, hrali sa s loptou a v pieskovisku. Podľa vyjadrenia matky sa otec s maloletým dieťaťom iba hrá a nie je zodpovedný. Styk počas jesene a zimy prebiehal v byte matky, ktorá buď odišla z domácnosti alebo sa venovala svojim činnostiam. Matka s otcom maloletého dieťaťa komunikuje cez sociálne siete, kedy sa zväčša vedia dohodnúť. Podľa vyjadrenia matky, otec maloletého dieťaťa prispieva matke na výchovu maloletého dieťaťa v nepravidelných sumách vo výške 250,- až 300,- Eur. Na žiadnych extra výdavkoch sa otec nijakým spôsobom nepodieľa. Matka s návrhom otca nesúhlasí, nakoľko styk otca s maloletým dieťaťom na takmer celý deň tri dni po sebe je priveľa. Podľa jej slov otec nemá vedomosť a skúsenosť ako sa postarať o maloleté dieťa. Dňa 06.08.2024 vykonal kolízny opatrovník pohovor s otcom maloletého dieťaťa v jeho domácnosti na adrese F. H. XXXX, N. v jednoizbovom byte, v ktorom je v podnájme. Náklady na chod domácnosti pozostávajú z nájomného v sume 350,- Eur mesačne. Otec uviedol, že spláca úver v sume 225,- Eur a druhý úver v sume 56,- Eur mesačne, ktoré si vzal sám, ešte ako slobodný. Otec uviedol, že by chcel väčší byt, aspoň dvojizbový od septembra tohto roku. Otec je zamestnaný v M. P. N. s.r.o. ako distribútor výroby s čistým mesačným príjmom vo výške 1.150,- Eur, pracuje 4 dni v týždni na 10 hod. zmenách. Podľa jeho vyjadrenia pozná denný režim maloletého dieťaťa, kedy vstáva, kedy je obedný spánok, aké jedlá obľubuje aj s čím sa najradšej hráva. Posledný styk s maloletým dieťaťom absolvoval v nedeľu 04.08.2024, kedy maloleté dieťa vyzdvihol pred bytom matky cca o 10:30 a vrátil ho k dverám matky o 12:30. Otec sa domnieva, že matka mu maloleté dieťa odovzdala, pretože bol kolízny opatrovník u nej na šetrení. Otec uviedol, že s matkou komunikujú cez sociálne siete. Na výchovu maloletého dieťaťa otec prispieva sumou 250,- Eur od minulého mesiaca. Predtým posielal 350,- Eur prípadne viac, táto suma sa odvíjala od počtu nadčasov.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 324 ods. 2 C.s.p., na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

8. Podľa § 324 ods. 3 C.s.p., neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

9. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 326 ods. 2 C.s.p., k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

12. Podľa § 328 ods. 1 C.s.p., ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13. Podľa § 329 ods. 1 C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

14. Podľa § 329 ods. 2 C.s.p., pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Podľa § 330 ods. 1 C.s.p., súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určitý čas.

16. Podľa § 360 ods. 1 C.m.p., neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

17. Jedným z procesných inštitútov, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam je neodkladné opatrenie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť však osvedčený. Už v návrhu na jeho vydanie musí byť zrejmé trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musia byť opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov a skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní. Aj pri splnení formálnych predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia súd musí zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov konania alebo tretích osôb. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia.

18. Súd v danej veci rozhodoval o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky a úpravy styku otca s maloletým dieťaťom, a to až do právoplatného skončenia konania o návrhu otca na úpravu rodičovských práv a povinností voči maloletému dieťaťu na čas do rozvodu manželstva.

19. Po oboznámení sa s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia súd dospel k záveru, že v danom prípade nie je dôvodné nariaďovať neodkladné opatrenie tak, ako to vo svojom návrhu žiadal otec. Nariadenie neodkladného opatrenia totiž prichádza do úvahy len vtedy, ak je potrebné, aby boli pomery dočasne upravené alebo ak je obava, že by bola exekúcia ohrozená. Vo veciach, týkajúcich sa starostlivosti o maloleté dieťa, prichádza nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy aj vtedy, ak je to v záujme maloletého dieťaťa, t.j. napríklad, ak by bol bezprostredne ohrozený život, zdravie, zdravý vývin, výchova či výživa maloletého dieťaťa. Podľa článku 24 Charty základných práv Európskej únie má dieťa právo na takú ochranu a starostlivosť, ktorá je potrebná pre jeho blaho. Pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. V danom prípade mal súd osvedčené, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti od júna 2023, kedy otec opustil spoločnú domácnosť, osobnú starostlivosť

o maloleté dieťa vykonáva matka maloletého dieťaťa. Výkon práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu nebol doposiaľ súdom upravený.

20. Súd zdôrazňuje, že účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých detí je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, resp. osobami blízkymi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má mať prednosť pred záujmom rodiča, resp. osobou blízkou a neumožňuje vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Neodkladné opatrenie však zásadne nemôže prejudikovať práva a záujmy účastníkov a súd môže pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia v závislosti od konkrétnych okolností, pričom musí starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Neodkladné opatrenie môže byť teda nariadené vtedy, ak má za preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 C.m.p.) je neodkladné opatrenie procesným prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv maloletého dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine.

21. Cieľom neodkladných opatrení je provizórna (dočasná) okamžitá úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. To však neznamená, že ho súd môže vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formalities, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

22. Vychádzajúc zo samotného návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, z obsahu spisu, z obsahu správy kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov, súd nemal za osvedčené, že je daná potreba bezodkladnej úpravy pomerov, a to zverením maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky a úpravou styku otca s maloletým dieťaťom, tak ako to vo svojom návrhu žiadal otec. Nariadenie neodkladného opatrenia totiž prichádza do úvahy len vtedy, ak je potrebné, aby boli pomery účastníkov konania bezodkladne upravené alebo ak je obava, že by bol výkon súdneho rozhodnutia ohrozený, teda jeho účelom nie je zakonzervovať aktuálny stav starostlivosti o maloleté dieťa, a to ani modifikáciou dĺžky obdobia starostlivosti o maloleté dieťa (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 14CoP/178/2023 - 64 zo dňa 19. decembra 2023). Vo veciach týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti prichádza nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy aj vtedy, ak je to v záujme maloletých detí, t.j. napríklad, ak by bol bezprostredne ohrozený život, zdravie, zdravý vývin, výchova či výživa maloletých detí.

23. Z doposiaľ vykonaného dokazovania však súd nemá osvedčené, že by maloleté dieťa bolo v ohrození. Starostlivosť o maloleté dieťa od doby, odkedy rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, teda od júna 2023 vykonáva matka, pričom súdu doposiaľ neboli zo strany kompetentných orgánov signalizované žiadne nedostatky tejto starostlivosti, z čoho súd zároveň vyvodzuje záver, že v súčasnosti nie je život, zdravie, zdravý vývin, výchova či výživa, respektíve akýkoľvek iný záujem maloletého dieťaťa nijako bezprostredne ohrozený. Zo správy kolízneho opatrovníka má súd za preukázané, že matka

maloletého dieťaťa nebráni otcovi v styku s maloletým dieťaťom, styk otca s maloletým dieťaťom sa realizuje, čo sú 2 nedele po sebe, aj keď nie v takom rozsahu, ako navrhuje otec maloletého dieťaťa. V zmysle správy kolízneho opatrovníka zo dňa 9.8.2024 styk otca s maloletým dieťaťom bol zrealizovaný konkrétne dňa 28.7.2024 a 4.8.2024, čo sú 2 nedele po sebe. To znamená, že styk otca s maloletým dieťaťom je nateraz stabilizovaný a nevyžaduje okamžitý zásah súdu. Okrem toho pri maloletom dieťati vo veku 2 rokov nie je dôvodné vychádzať z toho, že bude tráviť niekoľko dní po sebe v podstate celý deň bez prítomnosti matky. Navyše aj matka má právo byť určitú časť víkendov s maloletým dieťaťom.

24. Súd dáva obom rodičom do pozornosti, že rodičovské práva a povinnosti sú budované na základe rovnoprávneho postavenia otca a matky pri ich výkone. Žiada sa zdôrazniť, že dieťa by v žiadnom prípade nemalo byť nástrojom na riešenie napätých vzťahov medzi rodičmi po ukončení spolužitia, ktoré môžu negatívne vplyvať na maloleté dieťa a na jeho intrapsychické prežívanie. Žiada sa tiež zdôrazniť, že pri nariadení neodkladného opatrenia súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej, a preto súd rozhoduje na základe zistených skutočností, ktoré aktuálne neosvedčujú nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia, tak ako to žiadal otec.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol v celom rozsahu.

26. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie na Okresnom súde Galanta v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ako ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, v prebiehajúcom konaní spisová značka tohto konania, uvedie aj to, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

V prípade, že povinný dobrovoľne neplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z., a v prípade, že ide o rozhodnutie o starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa štvrtej časti CMP.